

ders, zijne nagedachtenis nimmer. Een zoon van Helvetië, een zoon van Batavië zijn de scheppers van de edelste stichting ter wereld.

Voor deze stichting heeft Basting's trouwe gade, omstreeks 1869, den naam gevonden, die tegenwoordig in alle talen met liefde en eerbied genoemd wordt: *Het Roode Kruis*. Die wakkere vrouw overleefde haar echtgenoot 26 jaren. In Februari 1896 is zij, 83 jaar oud, te Gorinchem overleden.

Zij had voortdurend gemeend, dat Dunant al sinds jaren dood was. Maar uit dr. G. Baumberger's studie over den door haar zoo vereerden man in *Über Land und Meer* (October 1895 no. 49) vernam zij dat hij nog leefde. Vol ontroering schrijft zij hem den 8sten November: „De arbeid is gelukt. God heeft U hiertoe verkoren. Ik ben tevreden U geschreven te hebben en hoop, dat wij elkaar zullen terugzien op de plaats, waarheen ons zooveel beminde wezens zijn voorgegaan.”

Ook mr. J. Bosscha was in die dagen een apostel van het R. K. in Nederland. In 1867 wendde hij zich in een meesterlijk geschreven brochure tot ons volk. Deze oproeping van ons vaderland versterkte krachtig de heuglijke humaniteitsbeweging. Reeds in 1869 (1—20 September) werd te 's-Gravenhage eene „tentoonstelling van voorwerpen tot hulp, verpleging, vervoer en verblijf van zieken en gewonden,” 1) gehouden, die prachtig slaagde. En in het gedenkwaardig proefjaar 1870 zond Nederland elf wel-uitgeruste ambulancen te velde. Hoe eervol de vereenigingen der onzijdige staten in 1870 haren plicht vervulden, blijke o. a. ook uit de feiten, dat het kleine Luxemburg 63 expedities met verplegers en voorraad naar de slagvelden van den Elzas deed trekken en het Engelsche Roode Kruis aan haar Fransche en Duitsche zustervereenigingen ieder een half millioen francs uitdeelde 2).

Keeren wij tot Dunant terug. Terwijl hij in 1867 voor de verbetering van het lot der krijgsgevangenen streed, trof hem een verpletterende ramp.

Uitgebreide ondernemingen, de exploitatie van kwikmijnen en bosschen in Algerië, met zijn geld op touw gezet, gingen te niet. Zijne familie en eenige vrienden, die, toen de zaken liepen, aandeel genomen hadden, verloren hun geld. Een zondebok werd gemakkelijk gevonden in den geruïneerden Dunant, ofschoon hij zelf het offer van gewetenlooze bedriegerijen geworden was. De wrevel ontlastte zich over zijn onschuldig hoofd. Men schold hem voor een bankroetier, een speculant. De zoo lang verkropte haat van den naijver spooog gif uit honderd kelen. Verguisde men hem te Genève, te Parijs speculeerde men op den ondergang van den Samaritaan van Solferino. Voor een appel en ei moest hij de mijnen verkoopen. De opbrengst wierp hij den

1) Het verslag dezer tentoonstelling is uitgegeven te 's-Gravenhage 1870 8o. 50 bladzijden. Prof. Bosscha verrijkte het met enkele treffende opmerkingen.

Bosscha's brochure is in het Fransch vertaald door André Uytterhoeven. Bruxelles 1868.

Over Nederland's werkzaamheid in 1870 zie men J. Bosscha's monografie „La Société néerlandaise de secours aux militaires blessés pendant la guerre de 1870—71. La Haye 1872.”

2) Zie het Report of colonel Loyd-Lindsay to the Society for aid to sick and wounded in war. 24 October 1870.